

PETI RADNI SASTANAK NJEMAČKOG KARTOGRAFSKOG
DRUŠTVA U NIEDERDOLLENDORFU

Tradicionalnom, petom radnom sastanku sekcije za praktičnu kartografiju Njemačkog kartografskog društva, koji je održan u Niederdollendorfu od 8. do 14. ožujka, prisustvovalo je pored pedeset predstavnika raznih ustanova, organizacija i instituta iz SR Njemačke i jedanaest gostiju iz inozemstva i to iz Austrije, DR Njemačke, Finske, Holandije, SAD, Švicarske, Švedske i Jugoslavije. Srdačna i prijateljska atmosfera svojstvena ovim sastancima bila je ovaj put još naglašenija, jer su se našli na okupu mnogi poznanici s ranijih sastanaka, koji su se od 1957. godine održavali obrađujući slijedeće teme:

1957. Izrada kartografskog originala
1958. Predstava terena na kartama
1960. Postupci umnožavanja karata
1962. Sastavljanje i izrada karata
1964. Graviranje slojeva

Sastanak je otvorio i pozdravio učesnike predsjednik Njemačkog kartografskog društva dr ing. Botho Lorke, dok je uvod u sastanak načinio potpredsjednik g. Heinz Bosse, koji je i rukovodio cijelim sastankom.

Kako je već uobičajeno na ovim sastancima, prvog dana su bili na programu referati koji tretiraju postavljene teme iz općeg aspekta. Prvi dan su održani slijedeći referati:

Dr Berthold CARLBERG: Povijesni razvoj graviranja

Helmut MÜHLE: Postupci graviranja slojeva

Gerhard PÖHLMANN: Izrada karata i tehnika graviranja

Walter LEIBBRAND: Od graviranja slojeva do gotove karte.

Nakon ovih referata, koji su bili podloga za plodnu i dugu diskusiju koja je vođena i poslije večere, drugi dan su bili na programu referati koji

su obrađivali specijalnu problematiku vezanu uz izradu pojedinih topografskih ili specijalnih karata. I ako je nekoliko referata obrađivalo iste teme ipak je svaki od njih bio posebno interesantan, jer su obrađivali različite tehnološke postupke pri izradi iste karte u raznim ustanovama. Radi boljeg uvida u sastanak navesti ću i referate održane drugog i trećeg dana sastanka onim redom kako su održani.

Ing. Ludwig KATZENBERGER: Primjena švicarskog postupka graviranja sloja na staklu kod izrade nove topografske karte mjerila 1:50 000 u Bavarškoj,

Ralf ASMUS: Izrada topografske karte mjerila 1:50 000 pomoću graviranja slojeva u saveznoj državi Nordrhein-Westfalen,

Ing. Karlo LENGFELD (Dresden, NDR): Obrada ekspedicionih karata u Institutu tehničkog sveučilišta Dresden uz pomoć postupaka graviranja slojeva,

Kurt THUN: Izrada katastarskih karata po Wienekeovom postupku u saveznoj državi Niedersachsen,

Heinz Bosse: Primjena graviranja pri izradi osnovne državne karte 1:5 000 na osnovu katastarskih planova u saveznoj državi Baden-Württemberg,

Lionel C. Moore (SAD): Postupci graviranja slojeva u Sjedinjenim američkim državama,

P. BÜHLER (Švicarska): Švicarski postupak graviranja,

Jean RITTER (Švicarska): Provođenje promjena na sloju za graviranje nanešenom na listove plastične mase. (Originalni planovi grada Züricha).

Ing. Ingo FOLKERS: Klimschov postupak graviranja slojeva (izrada slojeva za graviranje — op. pisca),

Hans Wieneke: Pozitivni postupak graviranja slojeva na listovima plastične mase po *Wienekeu**),

Diskusija po svim referatima istakla je brojne probleme vezane uz izradu karata postupkom graviranja slojeva od kojih ću navesti neke:

— da li gravirati cijeli sadržaj karte ili primijeniti montažu naziva i signatura a ostalo gravirati;

-- da li staklo kao nosioc sloja za graviranje zamijeniti listovima od plastične mase;

— da li gravirati u mjerilu karte ili u povećanom mjerilu;

— da li su nužna i tačno definirana dva naziva koja se danas upotrebljavaju tj. »Schichtverfahren« i »Ritzverfahren«.

Četvrtog dana sastanka održane su praktične demonstracije. Učesnici su se mogli upoznati sa gotovo svim spravama i priborom za graviranje, koji se upotrebljavaju u SAD, Švicarskoj, SR Njemačkoj i DR Njemačkoj. Tvrtke »Klimsch«, »Keuffel i Esser«, »Pensky« i »Wieneke«, omogućili su demonstracije sprava i pribora za graviranje na slojevima za graviranje koje proizvode.

Sumiranje rezultata rada i formiranje zaključaka obavljeno je kroz komisije u kojima su se okupili učesnici

*) Originalni naziv referata glasi: »Das Positiv-Schichtfolien-Ritzverfahren nach Wieneke«. Na osnovu diskusije na sastanku pisac ovog prikaza smatra nepotrebnim prevoditi glagol »ritzen« na naš jezik već ga zamjenjuje s glagolom »gravieren«.

petog dana sastanka. Komisije su bile formirane po temama ovako:

1. komisija: Sastavljanje karata i priprema za graviranje, voditelj *Pöhlmann*;

2. komisija: Slojevi, nosioci slojeva i načini rada, voditelj *Mühle*;

3. komisija: Pribori i sprave, voditelj *Pahlke*;

4. komisija: Montaža signatura, prelaz s nosioca slojeva na štamparsku formu, ekonomičnost, voditelj *Leibbrand*.

Istoga dana poslije podne svi učesnici sastanka bili su u posjeti Uredu za izmjeru u Bad Godesbergu. I ako je ovaj ured jedan od najmlađih u SR Njemačkoj, dobra organizacija i savremena oprema omogućili su mu da izvršava sve službene geodetske i kartografske zadatke na području savezne države Nordrhein-Westfalije. Interesantno je da ured bilježi svake godine sve veće rezultate rada i bez upošljavanja novih kadrova. Tako je kartografski odjel reproducirao 1961. godine 1,400 000 otisaka a 1963. godine 2,500.000 otisaka raznih planova i karata.

Završna sjednica 5. radnog sastanka održana je u zamku Ogenfelsu kod Linza.

Uspjeh sastanka po ocjeni učesnika bio je potpun. Tome je svakako najviše pridonio visok niveau podnesenih referata a u znatnoj mjeri i odlična organizacija te razumno i svrsishodno vođenje sastanka. Potpredsjedniku Njemačkog kartografskog društva g. *Heinz BOSSEU* dugujemo zato najiskreniju zahvalnost.

Lovrić

SASTALI SMO SE POSLIJE 30 GODINA

Dne 29. i 30. XI 1963. održana je u Beogradu proslava 30-godišnjice završetka školovanja na Geodetskoj STŠ u Beogradu, jedne od više generacija današnjih geodetskih stručnjaka. Ovu proslavu pokrenulo je nekoliko naših drugova u Beogradu, a njeno organiziranje i održavanje izvršeno je po prethodnom dogovoru i suglasnosti sa predstavnicima iz republika kao i u dogovoru većeg broja drugova iz naše generacije na Kongresu u Portorožu 1962. godine.

Prvog dana proslave održan je u prostorijama »Geokarte« drugarski sastanak kojemu su prisustvovali i naši bivši profesori: prof. ing. Nikola Svečnikov, prof. ing. Ilija Živković, ing. Andreja Krat i dr Ljubomir Olić, te većina bivših asistenata. Sastanku su također prisustvovali: Vasilije Blagojević, predsjednik Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije, ing. Radomir Ukropina, direktor Zavoda za fotogrametriju i ing. Dragomir Božić, direktor Zavoda za kartografiju »Geo-

karta«. Svima smo mnogo zahvalni da su se odazvali pozivu i time uveličali ovaj naš drugarski sastanak. Ima nas dosta koji se u proteklih 30 godina nismo vidjeli, ali nas ni prostor ni vrijeme nije u mislima odvojilo jedne od drugih. U ljudskom životu 30 godina je dug vremenski period. Nama je on uglavnom protekao u teškom i naporom radu, pa je to uz ratne tegobe ostavila na nama vidljivog odraza. Dirljivo je bilo vidjeti u nekoliko sluča-

odjeljenja. Od toga broja školovanje je završilo 295 kolega.

Tokom proteklih 30 godina umrlo je ili poginulo 58 kolega, tako da nas danas ima vjerojatno 256 živih. Navodimo »vjerojatno« s razloga što za 11 drugova nismo bili u mogućnosti da provjerimo gdje su i da li su živi. Od navedenog broja izvan naše zemlje živi 18 kolega. Prema prikupljenim podacima od ukupno 227 kolega koji žive u našoj zemlji u struci radi 216, a van

jeva, da su jedan drugome predstavljali kolege koji su sjedili u istoj klupi. Prije početka sastanka obnavljale su se uspomene iz školskih dana i vodile prijateljske diskusije. Uopće među nama vladala je savršena drugarska atmosfera, kakva se je prije teško mogla i zamisliti.

Sastanak je u ime organizacionog odbora otvorio kolega Ivan Kazija koji je pozdravio sve prisutne, a zatim u dužem izlaganju evocirao uspomene iz školskih dana i osvrnuo se na naš rad i život, koji je predstavljao obilje raznovrsnih doživljaja i životnih iskustava.

Naša generacija brojila je prema školskim dnevnicima ukupno 314 drugova i drugarica tj. 311 drugova i 3 drugarice. Bili smo podijeljeni u pet

strupe 11 kolega. Od tih 216 kolega, koji su u struci, 149 radi u civilnoj geodetskoj službi, 53 u raznim privrednim organizacijama, koje imaju svoje geodetske pogone, 7 u raznim školama kao nastavnici, a 7 kolega imaju svoje civilne geodetske poslovnice. Od 11 drugova, koji su van struke, 2 su u organima državne uprave na visokim rukovodećim mjestima, 7 se nalazi u službi JNA kao viši oficiri, a 2 su invalidski penzioneri.

Da bi se sjetili imena naših drugova predsjedavajući kolega Ivan Kazija pozvao je drugove: Boška Popevskova, Svetomira Mihailovića, Miladina Vlahovića, Miljka Matovića i Lazara Paovića da iz sačuvanih školskih dnevnika, a u svojstvu razrednih starješina, izvrše prozivku člana za svako odeljenje

posebno. Prije prozivke pozvao je sve prisutne da minutom šutnje odaju poštu umrlim i poginulim drugovima i drugaricama.

Sa prozivkom iz školskih dnevnika po bivšim odjeljenjima željeli smo da skoncentriramo i usmjerimo naše misli na nekadašnji poredak u učionicama, kako bi se što bolje sjetili jedan na drugoga. Kako bi se sjetili i svih tegoba koje su većinu kolega za vrijeme školovanja tukle, radi teških materijalnih prilika, u uslovima tadašnje svjetske ekonomske krize.

Nakon prozivke pozdravio je slavljene u ime bivših nastavnika prof. ing. Ilija Živković, koji je na vrlo zanimljiv način evocirao uspomene na te davne prošle dane sjećajući se pojedinih detalja iz našeg školovanja. Po završenom svečanom dijelu sastanka priredena je za sve prisutne zakuska.

Istog dana na večer bila je za sve učesnike zajednička večera, koja je protekla u vrlo dobrom raspoloženju. Svaki je želio da se porazgovara sa što više kolega što se je koliko je vrijeme dozvoljavalo uz ples i zabavu i činilo. Tom prilikom je naš bivši nastavnik dr. Olić iznio svoja zapažanja o nama, tadašnjim dacima, kao i svoje poglede kao pravnika na važnost i značaj geodetske struke. Negdje u ranim jutarnjim satima smo se razišli, nakon ugod-

no provedene večeri, da bi se za par sati ponovo sastali.

Prema programu drugi dan naše proslave ročeo je ujutro sa izletom na Oplenac i posjetom tamošnjem muzeju. Kratko vrijeme zadržali smo se uspuš na Avali, gdje smo razgledali spomenik Neznanu junaku.

Nakon razgledanja muzeja na Oplencu, priredjen je u Topoli zajednički ručak, koji je također protekao uz mnoge zdravice, šale i ugodno raspoloženje. Mnogi od kolega isticali su zasluge organizacionog odbora, koji nam je priredio ovako ugodne časove. Pred večer smo se vratili u Beograd. Došlo je vrijeme rastanka. Bilo nam je svima žao. Premalo smo nakon 30 godina bili zajedno, a imali bi jedan drugome još mnogo toga reći, kao i izmijeniti misli. Ali, mi ostajemo čvrsto pri odluci, da se opet sastanemo u Novom Sadu prilikom proslave 35-godišnjice i u Skopju prilikom proslave 40-godišnjice, kako smo to zaključili na našem prvom sastanku.

Na kraju nekoliko riječi o organizatorima naše proslave. Organizacioni odbor na čelu sa kolegom Ivanom Kazijom uložio je vrlo mnogo truda, da se je naša proslava održala. U tome su potpuno uspjeli i priredili svim učesnicima vrlo ugodne časove, koje nećemo zaboraviti.

L. G. — ing. I. B.

IZ SAVEZA GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA SR SRBIJE

Smernice rada ovog Saveza u sadašnjem periodu date su u Zaključcima donetim na IX redovnoj skupštini Saveza geodetskih inženjera i geometara Srbije održanoj 18. i 19. maja 1963. godine u Mataruškoj Banji.

Na toj skupštini analiziran je dotadašnji rad Saveza, usvojen novi Statut, izabrani odgovarajući forumi i doneti Zaključci za budući rad.

Izveštaj o radu i diskusije ukazale su na uspešan rad organizacija i članova u raznim vidovima društvene i stručne delatnosti i doprinosa koji je kroz to dat privrednom i opštem razvoju zemlje.

Novi Statut usaglašen je statutu SGIGJ, prihvaćen je i na osnovu njega

U novo predsedništvo SGIG Srbije izabrani su: za predsednika Đutina Vojislav i za članove Buder Ivan, Vlaho-

vić Miladin, Jovanović Milosav, Čitaković Sreten, Perin Radmila i Modošanov Ivan. Osim navedenih u predsedništvo su ušli i predsednici stalnih komisija Saveza, predsednici pokrajinskih SGIG i predsednici koordinacionih odbora GIG-a srezova.

Novi nadzorni odbor sačinjavaju: Pavliček Miodrag, Krnić Branko i Adžić Mirko.

Skupština je također izabrala članove stalnih komisija SGIG Srbije i to: Stošić Jordana, Rujević Miloša i Vujović Ljubišu u Komisiju za produktivnost rada; Puda Simu, Stijanović Tomislava i Miradžić Zivojina u Komisiju za stručne kadrove i školstvo; Živković Aleksandra, Nikolić Ljubodraga i Bojčevski Vasilu u Komisiju za naučno-istraživački rad, te Sidnik Antona, Savić Radinku i Ivanović

Miloša u Komisiju za štampu. U sastav stalnih komisija ulaze i predsednici odgovarajućih komisija pokrajinskih SGIG.

Na kraju su izabrani i delegati za iduću Skupštinu SGIGJ i to: Dutina Vojislav, Čirković Borivoje, Stošić Jordan, Burder Ivan, Rujović Miloš, Petrić Miodrag (svi iz Beograda), Živković Ljubiša (Niš), Tešić Radosav (Kraljevo), Knežević Ivan (Kruševac), Pantić Jovan (Kragujevac) i Zlatičanin Cvetko (Titovo Užice).

IX redovna godišnja Skupština SGIG Srbije je na osnovu izveštaja i diskusije usvojila je sledeće Zaključke:

1. Skupština usvaja podneti izveštaj o radu predsedništva i nadzornog odbora kao i o finansijskom poslovanju sa datim objašnjenjima i konstatuje da su Savez GIG-a SR Srbije, njegove organizacije i članovi u proteklom periodu pokazali aktivnost u raznim vidovima društvenog rada i da su dali znatan doprinos privrednom i opštem razvitku zemlje.

2. Prihvatajući novi Statut Saveza GIG-a SR Srbije, Skupština preporučuje da se u što kraćem vremenu izvrše potrebne organizacione promene, da se preduzme svestrana aktivnost za omasovljavanje osnovnih organizacija, posebno za uclanjenje mladih kadrova i za njihovo aktiviranje u društvenom radu.

3. Sve organizacije Saveza GIG-a SR Srbije treba da razvijaju što tešnju saradnju sa organima uprave, društveno političkim organizacijama i radnim kolektivima u komuni, čime će doprineti napretku komune i afirmaciji struke.

Ove foruma treba upoznati sa problematikom i mogućnostima geodetske službe na njihovoj teritoriji i nastojati da se u statutima opštinskih skupština i u sedmogodišnjim planovima razvitka društveno političkih zajednica istakne uloga i mesto geodetske delatnosti u komuni.

4. U cilju uspostavljanja što bolje veze sa privrednim granama i delatnostima koje su neposredno zainteresovane za podatke premera zemljišta, zatim u cilju dobijanja jasnije perspektivnosti kao i obezbeđenja najracionalnijeg i najcelishodnijeg izvođenja geodetskih radova, Skupština smatra kao neophodno da se i geodetski radovi u buduće planiraju u perspektivnim i godišnjim društvenim planovima privrednog razvoja naše ze-

mlje, kao što je to slučaj i sa ostalim privrednim granama i delatnostima.

5. Savez GIG-a SR Srbije, njegove organizacije i članovi treba da potpomognu nastojanja da se organizacija službe prilagodi sadašnjem stepenu privrednog i društvenog razvitka i da u tome smislu sagledavaju perspektivu struke. Mogućnostima formiranja samostalnih ustanova, društvenom upravljanju u našoj struci treba posvetiti odgovarajuću pažnju.

6. Imajući u vidu činjenicu da geodetski radovi prethode svim drugim radovima na određenom području i da po svojem sadržaju mogu da zadovolje razne interese, kako one za čije se potrebe neposredno vrše, tako i sve one koji će se sa svojim zahtevima ubuduće pojaviti na istom području. Skupština smatra, da iz ovoga jasno proizlazi da geodetski radovi imaju opšte društveni značaj zbog čega u njihovom finansiranju treba da učestvuju sve društveno političke organizacije i privredne organizacije, i to u okviru svojih nadležnosti u vezi sa vršenjem premera zemljišta i njegovom održavanju.

7. Da bi se na sve ovo moglo uticati potrebno je da se obezbedi što uža koordinacija Saveza GIG-a i Uprave službe, da se nacrti raznih propisa koji se odnose na gornju problematiku dostavljaju Savezu na konsultovanje i da se u podružnicama organizuju diskusije na širokom planu o problemima službe.

8. Skupština preporučuje da se nastavi sa akcijama koje su preduzimale podružnice u cilju pomoći na stručnom uzdizanju svojih članova i to u dva pravca.

Jedan u produženju pomoći pripranicima radi lakšeg savladavanja programa stručnih ispita i drugi u cilju stručnog i opšteg uzdizanja članova preko raznih predavanja, diskusionih sastanaka i slično.

9. Obzirom na još uvek velik broj nerešenih pitanja u Uredima za katastar, kao što su pitanja njihovog mesta i uloge, kadra, nagrađivanja i druga preporučuje se Predsedništvu Saveza da rešavanju tih pitanja pruži što veći doprinos.

10. Postojeće radne norme za geodetske radove i iz delokruga rada katastarskih ureda ocenjuju se kao znatan doprinos povećavanju produktivnosti rada. Njihova realnost treba da se proveri kroz široku praksu u kom cilju

naše organizacije i pojedinci treba da dadu svoje primedbe i predloge kako bi norme bile pravi odraz mogućnosti i realna osnova za planiranje radova i sistem nagrađivanja.

11. Na skupštini je istaknuto da bi trebalo što hitnije doneti poseban pravilnik za terenske i kancelarijske radove za fotogrametrijsku metodu snimanja zemljišta i obrade planova, koja je kod nas obezbedila svoju primenu i postala glavna metoda snimanja. I odgovarajuće komisije u svom budućem radu treba da svojom inicijativom pruže punu pomoć za što brže izdavanje pometnutog pravilnika i na taj način maksimalno iskoristiti efikasnost fotogrametrijske metode.

12. I u geodetskim operacijama, kao i kod ostalih tehničkih struka, treba na što širem polju težiti racionalizaciju poslova, primeni elektronike i automatizacije i ostalih savremenih metoda. Skupština pozdravlja prve uspehe na tom polju kod nas i preporučuje da se smelije krene u njihovoj primeni, posebno u obradi katastarskog operata.

13. O pitanjima kadrova i školovanja, Skupština smatra da bi trebalo preispitati nastavne planove i programe u školama sva tri nivoa, kako bi se postavili što bliže stvarnoj potrebi i dali određeni profil stručnjaka sa srednjom, višom i visokom spremom.

Osnivanje i postojanje Više geodetske škole dobija svoje puno opravdanje obzirom na broj redovnih i vanrednih slušalaca s tim da se nastavni plan i program škole revidira i dopuni u pravcu dobijanja određenog profila geodetskog stručnjaka sa višom spremom koga zahtevaju sadašnje i perspektivne potrebe našeg privrednog razvoja.

Stručne periodične publikacije »Geodetski godišnjak«, »Geodetski list« kao i »MT novine« su dragocena pomoć za podizanje stručne i tehničke kulture našeg kadra, pa ih kao takve treba što više koristiti, saradivati u njima i time uticati na njihovu fizonomiju, propagirati ih i boriti se za povećanje broja pretplatnika.

15. Geodetski stručnjaci u svom delovanju na terenu moraju biti i društveno politički radnici, nosioci i agitatori Socijalističkih misli i ideja. Moraju negovati, razvijati i unapređivati tekovine naše Socijalističke stvarnosti čiji je odraz i naš novi Ustav.

U okviru naših organizacija treba da se borimo protiv svih slabosti koje se

kod pojedinaca javljaju a nisu u skladu sa našim društvenim sistemom i socijalističkim moralom.

16. Skupština još jednom ističe da je postojanje privatne prakse na teritoriji naše republike anahronizam i preporučuje preduzimanje konkretnih mera za ukidanje te prakse.

Uspešnom radu skupštine u velikoj meri doprinela je vrlo dobra organizacija i prijatna atmosfera za koju se pobrinuo domaćin skupštine — podružnica našeg Saveza u Kraljevu.

Rad Saveza posle skupštine se u duhu donetih Zaključaka, kako u pogledu organizacionog prilagodavanja postavkama Statuta i omasovljenja članstva tako i u pogledu sprovođenja u život ostalih zadataka. Održane su skupštine pokrajinskih Saveza i pristupilo se formiranju koordinacionih odbora na području srezova. U okviru podružnica, sadržaj rada obuhvatio je organizovanje stručnih predavanja i seminara iz aktuelne problematike kao i pružanje pomoći pripravniciima za polaganje stručnih ispita te organizovanje seminara za predmete za vanredne studente Više geodetske škole.

U cilju sagledavanja potreba za geodetskim podacima i planovima za pojedine privredne grane, budućeg izvođenja geodetskih radova i potrebnih kadrova u okviru sedmogodišnjeg plana, kao i o predstojećem prilagodavanju organizacije republičke geodetske službe dostignutom stepenu razvoja našeg društvenog i privrednog sistema, Predsedništvo je u kontaktu sa organom uprave službe.

Sve stalne komisije donele su svoje poslovničke programe rada, ali se njihova aktivnost oseća tek u poslednje vreme. Tako je Komisija za stručne kadrove i školstvo aktivna u razmatranju ovog problema u budućem sedmogodišnjem planu, uključujući se u tretiranje te problematike u republičkim i saveznim okvirima.

Komisija za štampu preuzela je na sebe obavezu za distribuciju i rasprodaju neprodatih godišta »Geodetskog godišnjaka« i primeraka »Geodetskog bibliografskog priručnika«, a što je veoma važan zadatak.

Ove kao i ostale komisije trebaće se u svojoj aktivnosti uklopiti u programe rada odgovarajućih komisija pri SGIGJ, kako bi njihov sadržaj rada što više odgovorio namjenjenoj ulozi.

A. Sindik

INTERNACIONALNI KOLOKVIJ ZA FOTOGRAMETRIJU U DRESDENU

U vremenu od 16. do 21. septembra 1963. godine održan je u Dresdenu Internacionalni kolokvij za fotogrametriju. Ovaj kolokvij organizovalo je Društvo za fotogrametriju DR Njemačke i katedra za fotogrametriju Tehničkog univerziteta u Dresdenu, u zajednici sa poljskim Društvom za fotogrametriju i mađarskim Udruženjem za geodeziju i kartografiju.

Kolokvij je prisustvovalo blizu 200 učesnika iz 12 država od kojih gotovo polovina izvan granica DR Njemačke. Prema nezvaničnim podacima iz pojedinih država bilo je prisutno: Austrije 1, Bugarske 5, Čehoslovačke 6, Jugoslavije 1, NR Kine 3, Mađarske 32, Poljske 16, Portugala 1, Rumunije 8, SAD 1, SSSR 4 i SR Njemačke 2 učesnika.

Obzirom na problematiku koja je tretirana, učesnici nisu bili samo stručnjaci sa područja geodezije (iako je njih bilo blizu 3/4), već je bio i priličan broj geologa, šumara, konstruktora i dr. Inače, najveći broj ih je bio sa visokih škola i instituta, a manje iz upravne službe i privrede.

Kolokvij se odvijao u prostorijama Tehničkog univerziteta u Dresdenu. Otvorio ga je i završnu riječ održao predsjednik Društva za fotogrametriju DR Njemačke prof. dr. ing. H. Jochmann, a pozdravio ga je, na početku i na kraju, predsjednik Međunarodnog fotogrametrijskog društva Dr. Paes Clemente. Po završetku kolokvija predsjednik najvišeg stručnog udruženja »Kammer der Technik« prof. dr. ing. H. Peshel priredio je intimni prijem za predstavnike pojedinih zemalja učesnika.

Na kolokvij su bile razmatrane teme iz sledećih oblasti:

Problemi izrade karata

1. Tehnologija fotogrametrijske izrade krupnorazmjernih karata u Mađarskoj — Dipl. ing. Kovács, Mađarska;
2. Tačnost i ekonomičnost izrade krupnorazmjernih karata u Mađarskoj — Dipl. ing. Szabó, Mađarska;
3. O krupnorazmjernoj fotogrametriji — Prof. dr. ing. Gál, ČSSR;

4. Teorija griješaka kod redresiranja — Dipl. ing. Pietschner, DR Njemačka;
5. O uticaju skupljanja filma na rezultate restitucije stereograma — Dipl. ing. Linsenbarth i dipl. ing. Rymarowicz, Poljska;
6. Doprinos pitanju fotogrametrijskog kartiranja reljefa u područjima sa mikroreljefom — Prof. ing. Oprescu, Rumunija.

Problemi konstrukcije instrumenata

1. Stecometar, precizni komparator za aviosnimke — Dr. ing. Weibrecht, DR Njemačka;
2. Novi kontrast-uredaji za fotogrametrijske snimke — Dr. Krug, DR Njemačka;
3. O nekim novinama i proširenju primene Zeissovog koordimetra — Dr. ing. Szangolies, DR Njemačka;
4. O nekim poboljšanjima na fotogrametrijskim restitucionim instrumentima — Prof. ing. Oprescu, Rumunija;
5. Uredaj za afini restiticioni postupak kod stereometrografa — Dipl. ing. Schoeler, DR Njemačka;
6. O iskustvima kod primjene računskih automata MINSK 1 u blokovskoj aerotriangulaciji — Dr. ing. Krátky, ČSSR;
7. Neki novi prijedlozi za mehaničko-projekcioni računar kod stereofotogrametrijskih instrumenata za kartiranje — Dipl. ing. Schoeler, DR Njemačka;
8. Teorija vjerovatnih pogrešaka kod stereofotogrametrijskog mjerenja visina — Dr. ing. Hanko, Mađarska.

Terestrička fotogrametrija

1. Fotogrametrija u naučno-inženjerskom istraživanju — Dr. ing. Adler, ČSSR;
2. Uticaj deformacija fotoploča na tačnost terestričke fotogrametrije — Dr. ing. Petras, ČSSR;
3. Prijedlozi za određivanje oslonih tačaka u terestričkoj fotogrametriji kod snimanja na kratkim odstojećima — Ing. Meyer, DR Njemačka;

Problemi prognošivanja oslonih tačaka

1. Mogućnost za povećanje tačnosti priorijentacije — Prof. dr ing. Jochman, DR Njemačka;
2. Svršishodno određivanje oblika i boja signala na zemljištu i materijal za snimanje — Prof. dr. Ackerl. Austrija;
3. Grafičko izravnjanje aerotriangulacionih nizova u bloku — Dipl. ing. Rymarowicz, Poljska;
4. Primjena elektronskih računskih strojeva u analitičkoj fotogrametriji (objašnjenje na primjeru triangulacije) — Dipl. ing. Szörenyi, Mađarska;
5. Aerofotogrametrijsko prognošivanje oslonih tačaka sa pojednostavljenim postupkom — Dipl. ing. Gregor, ČSSR;
6. O optičkoj radijaltriangulaciji — Dipl. ing. Burger, Mađarska.

Primjena fotogrametrije u geologiji, glaciologiji i rudarstvu

1. Fotogrametrija kao metoda geološkog istraživanja i kartiranja — Prof. Guzik, Poljska;
2. Primjena fotogrametrije jedne slike za geološku dokumentaciju u rudarstvu — Prof. dr ing. Kowalczyk, Poljska;
3. Istraživanje krètanja klizavog terena pomoću terestričke fotogrametrije — Mgr. Ostaficzuk, Poljska;
4. Fotogrametrijska rekonstrukcija erozija i akumulacija u Tatrima — Prof. Guzik, Poljska i ing. Jaczynowski, Poljska;
5. Problem geološke interpretacije aviosnimaka — Mgr. Hakenberg, Poljska;
6. Primjena kosih snimaka u geološkom istraživanju i geološkom kartiranju — Dipl. ing. Konieczny, Poljska.

Primjena fotogrametrije u šumarstvu

1. O istraživanju amaterske kamere srednjeg formata za fotogrametrijska snimanja u šumarskom i inženjerskom premjeru — Dipl. ing. Kreibig, DR Njemačka;
2. Korišćenje aviona pri uređenju šuma u SSSR-u — Dipl. ing. Sergejev, SSSR;
3. Mogućnost primjene aviosnimaka kod inventarisanja šuma u tropskim krajevima, prikazano na primjeru DR Vijetnama. — Dr Reinhold, DR Njemačka;

4. Fotogrametrijska obrada aviosnimaka u cilju uređenja šuma — Ing. Pavlov, SSSR;
5. Mogućnosti i granice mjerne interpretacije aviosnimaka šuma — Dr Wolf, DR Njemačka;
6. Značenje infracrvene fotografije za šumarsku interpretaciju aviosnimaka — uporedno posmatranje između panhromatskih i infracrvenih aviosnimaka — Dipl. ing. Totel, DR Njemačka.

Sva predavanja su bila na visokom stručnom nivou, bogato ilustriрана i dokumentirana i sa nizom novosti koje imaju teoretsku i praktičnu vrijednost.

Kolokvij je bio vrlo dobro organiziran. Prva dva dana održana su predavanja iz problematike izrade karata i konstrukcije fotogrametrijskih instrumenata za sve učesnike u jednoj grupi, dok su u ostale dane predavanja održavana paralelno i odvojeno prema specifičnosti materije. U svemu je za 5 dana održano 35 predavanja iz navedenih oblasti. Redovito posle predavanja biće objavljena kao posebno izdanje Naučnog časopisa Tehničkog univerziteta u Dresdenu u prvoj polovini 1964. godine.

Osim održanih predavanja i diskusija učesnici su imali priliku da razgledaju uređaje, instrumentarij i prostoriye Geodetskog i kartografskog Instituta Tehničkog univerziteta u Dresdenu koji su vrlo bogato i moderno opremljeni te na taj način pružaju studentima optimalne uslove za sticanje znanja.

Za vrijeme trajanja kolokvija bila je priređena zanimljiva prigodna izložba o primjeni fotogrametrije u raznim tehničkim i naučnim disciplinama (rudarstvo, saobraćaj, šumarstvo, arhitektura, glaciologija i meteorologija), na kojoj su, osim rezultata i podataka o načinu rada i instrumentarija, mogli vidjeti i podaci o utrošenom vremenu i cijinama izvršenih radova.

Posebno su u program kolokvija bile uvrštene dvije stručne ekskurzije. Jedna u blizinu Dresdena sa razgledanjem praktičnih fotogrametrijskih radova u okviru Instituta za geodeziju i fotogrametriju u šumarstvu, a druga u Jenu sa razgledanjem fotogrametrijskog produkcionog centra VEB Carl Zeiss — Jena.

Sa stručne strane kolokvij je značajan u tome što se je mogao dobiti uvid o stanju, rezultatima, iskustvima i do-

stignućima u primjeni fotogrametrije na raznim područjima kao i o problemima koji u tom smislu postoje.

S druge strane, ovaj kolokvij, koji se odvijao u vrlo prijatnoj atmosferi, doprinio je međusobnom upoznavanju stručnjaka, sagledavanju zajedničke problematike, te ukazao na mogućnosti dalje izmjene iskustava i mišljenja. Lični kontakti su bili veoma prijateljski

ski i na mnogo mjesta je izražavana želja za što tiješnju saradnju na polju međunarodnih stručnih i društvenih aktivnosti i manifestacija.

Sa tog stanovišta je donekle propust što nisu iskorišćeni upućeni pozivi za prisustvovanje ovom kolokviu koje je SGIG Jugoslavije uputio republičkim Savezima u Zagrebu i Sarajevu.

I. Buder

DRAGOMIR RADOVANOVIĆ

5. novembra 1963 god. umro je posle kratke i teške bolesti Radovanović Dragomir, geodeta Kat. ureda u Negotinu.

Rođen je 10. V 1909. god. u selu Sastavci kod Knjaževca, N. R. Srbija. Gimnaziju je učio u Knjaževcu, a Geodetsku školu završio je u Beogradu 1931. god.

Po završetku školovanja službovao je u kat. sekcijama za novi premer u S. Palanci, Peći, Ohridu, Čupriji, Svetozarevu i Zaječaru gde ga je zatekao rat.

Za vreme okupacije bio je na službi u Kat. uredu u Kladovu, a kasnije u Jabukovcu. U Jabukovcu ga zatiče oslobođenje i tom prilikom pokojni Radovanović odigrao je veliku ulogu na spasavanju geod. pribora, planova i ostalog elaborata od neprijatelja. U

Jabukovcu su se vodile velike borbe, jer je tim putem neprijatelj, koji se prebacio iz Rumunije preko Dunava, pokušao povlačenje svojih većih snaga. Uz velike opasnosti po život, puzeći potrbuške, spasavao je i skrivao taj dragoceni materijal iz kat. ureda, dok su mnogi ljudi u to vreme bežali i spasavali glave kako je ko znao, jer je neprijatelj bio strašan i osvetoljubiv pri povlačenju zbog pritiska jakih ruskih i naših snaga.

Od 1946. do kraja života, sa izvesnim prekidima, bio je na radu u Kat. uredu u Negotinu, za koje vreme je bio najviše zaduživan na održavanju katastra za bivši srez Brzopalanački. Sa velikim uspehom završavao je sve radove novome srezu, tako da nikad nije bilo problema u njegovim opštinama.

Pokojni Radovanović učestvovao je skoro na svim većim zadacima posle rata na izgradnji i obnovi naše zemlje. Radio je na obnovi i izgradnji naših rudnika, na nivelmanu za potrebe kanala Dunav—Tisa—Dunav, na regulaciji reke Veternice kod Leskovca, Nišave i Velike Morave kod Požarevca, na snimanju opština za uvođenje popisnog katastra u Metohiji i srezu Zagalarskom. Na premeru za popisni katastar u selima Crni Vrh, Janja, Bučje, Tatrašnica i drugim imao sam više puta prilike da vidim na radu pokojnog Dragomira i da se divim njegovom neumornom i požrtvovanom radu. To je bio čovek koji nikad nije znao za umor, koji je sve trčeći radio i bio uvek veseo i raspoložen. Sa ljudima sa kojima je dolazio u dodir u toku službe i rada, bio je uvek predusretljiv i čovečan. Dugo će se spominjati njegovo ime po Tatrašnici, Midžaru, Miroču i drugim krajevima naše ze-